



МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

8–12 червня 2015 р. в м. Одесі пройшла Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми продовольчої безпеки (екологічна та біологічна безпека, якість і безпечність продукції АПК)», організована Національним науковим центром «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини».

Конференція була присвячена 100-річчю від дня народження академіка ВАСГНІЛ Івана Микитовича Гладенка, видатного вченого, який зробив значний внесок у формування наукових напрямів з проблем продовольчої безпеки, токсикологічного моніторингу, якості та безпечності сільськогосподарської продукції у нашій країні.

Серед основних напрямів роботи конференції – оцінка біологічних ризиків і управління ними при емерджентних та економічно значимих інфекційних хворобах тварин; наукові аспекти біобезпеки і біозахисту, оцінки якості та безпечності продукції тваринного походження, ризиків біотичної і ксенобіотичної контамінації продукції тваринництва; сучасні проблеми екологічної безпеки в контексті глобалізації й антропогенних загроз; удосконалення національних стратегій забезпечення продовольчої безпеки з урахуванням міжнародного досвіду.

У форумі взяли участь 105 учених і практиків з України, США, Польщі, Білорусі та Молдови. Серед них представники наукових установ, вищих навчальних закладів, Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, головних управлінь ветмедицини, регіональних лабораторій ветмедицини, виробників ветпрепаратів, лабораторного обладнання і матеріалів, а також Агентства зі зменшення загрози США та Українського науково-технологічного центру.

З привітаннями учасникам форуму виступив віцепрезидент Національної академії аграрних наук України, академік НААН **М.І. Бащенко**. Він наголосив на важливості й актуальності питань, яким було присвячено конференцію.

На пленарному засіданні директор ННЦ «ІЕКВМ» академік НААН **Б.Т. Стегній** виступив із доповіддю, присвяченою питанням продовольчої й біологічної безпеки в контек-



сті реалізації концепції МЕБ, ВООЗ та ФАО «Глобальне здоров'я». У своєму виступі вчений зупинився на глобальних факторах, які становлять ризики для безпечності харчових продуктів, на ключових складових розвитку тваринництва в умовах реформування АПК держави, основних принципах наукового забезпечення продовольчої безпеки у світі та в Україні. Були представлені матеріали про сучасну епізоотичну ситуацію щодо емерджентних інфекційних хвороб тварин у світі та цільових програм ЄС щодо їх контролю. Також академік **Б.Т. Стегній** зупинився на проблемах у галузі біобезпеки та біозахисту науково-дослідних установ України ветеринарного профілю, розповів про заходи щодо підвищення рівня біобезпеки й основні напрями наукового супроводу проблем якості та безпечності сільськогосподарської продукції у ННЦ «ІЕКВМ». Він представив імпортозаміщувальні інноваційні розробки інституту (завершені у 2007–2014 рр.), спрямовані на підтримання епізоотичного благополуччя основних галузей тваринництва в Україні. Також велику увагу автор доповіді приділив пропозиціям щодо поліпшення наукового супроводу проблем продовольчої й біологічної безпеки у ветеринарній медицині України.

Зі змістовною доповіддю виступив заступник голови Державного департаменту ветеринарної медицини України **Д.А. Мороз**, який розповів про сучасний епізоотичний стан у тваринництві України, а також відзначив плідність і значні





досягнення співпраці науковців ННЦ «ІЕКВМ» з Держветфітослужбою України.

Академік-секретар відділення ветеринарної медицини НААН, член-кореспондент НААН **М.С. Мандигра** присвятив свій виступ питанням наукового супроводу ветеринарного забезпечення тваринництва України.

Доповідь члена-кореспондента НААН **О.Т. Куцана** була присвячена основним етапам життя, наукової, організаційної та громадської діяльності видатного українського вченого у галузі ветеринарії, першого в Україні академіка ВАСГНІЛ з ветеринарної медицини, заслуженого діяча науки Української РСР, доктора ветеринарних наук, професора Івана Микитовича Гладенка.

Виступили також представники наукових установ НААН, близького й далекого зарубіжжя, Міністерства охорони здоров'я України та вищих навчальних закладів.

Виступ доктора ветеринарних наук **Войцеха Іваньяка** (Національний ветеринарний дослідницький інститут Польщі) був присвячений сучасній ситуації в Польщі щодо бруцельозу. Доктор біологічних наук **Д.В. Колибо** (Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України) оприлюднив результати розроблення й упровадження імуноферментного методу діагностики туберкульозу ВРХ. Директор Інституту ветеринарної медицини НААН, доктор ветеринарних наук **С.А. Ничик** присвятив свій виступ питанням упровадження стандарту ISO 17025 та вимог системи якості в лабораторіях ІВМ НААН.

Про роль Українського науково-дослідного протичумного інституту ім. І.І. Мечникова у розвитку системи біобезпеки та біозахисту в Україні доповів в. о. директора **С.В. Поздняков**. Доктор медичних наук **З.М. Нехороших** у своїй доповіді зупинилася на еколого-епідеміологічних і соціально-економічних аспектах зоонозних природно-осередкових інфекцій на півдні України.

Зі змістовними доповідями виступили представники вищих наукових закладів – академік НААН **В.О. Головко** та доктор ветеринарних наук **Т.І. Фотіна**.

Заступник директора ННЦ «ІЕКВМ» з наукової роботи, доктор ветеринарних наук **А.П. Герілович** у своєму виступі зупинився на основних вимогах біобезпеки та біозахисту при роботі в мікробіологічній і вірусологічній лабораторіях

ветеринарної медицини. Кандидат ветеринарних наук **О.В. Обуховська** виступила з доповіддю «Диференціація бруцел та ентеробактерій за допомогою ПЛР у біологічних рідинах».

Слід зазначити, що на конференції поряд з досвідченими вченими мали можливість виступити з доповідями молоді вчені й аспіранти не лише ННЦ «ІЕКВМ», але й інших установ. Так, доповіді І.О. Герілович, А.Б. Стегнія, О.Г. Близначова, В.В. Кошелева, О.О. Стегній, Д.Ю. Магац, О.І. Філатової, О.В. Майбороди та інших викликали жвавий інтерес й активне обговорення серед учасників секційних засідань.

Загалом на пленарних і секційних засіданнях було зроблено 36 доповідей. Вони обговорювалися на круглому столі, присвяченому науковим і практичним аспектам біобезпеки та біозахисту, вірусології, бактеріології, епізоотології, патогенезу, а також діагностиці і профілактиці інфекційних хвороб тварин і зооантропонозів.

У рамках конференції відбулася виставка засобів захисту тварин, діагностичного обладнання й матеріалів.

За участі фахівців Держветфітослужби України проведено круглі столи з науково-практичних засад попередження занесення збудника африканської чуми свиней на територію України та контролю якості й безпечності тваринницької продукції.

Також до конференції було приурочено видання двох номерів (№ 100 і 101) міжвідомчого науково-тематичного збірника «Ветеринарна медицина», який від 2014 р. входить до наукометричних баз E-library та Google scholar. У матеріалах





є як базові огляди, так і експериментальні статті, присвячені розвитку систем продовольчої безпеки. У збірниках надруковано праці з лабораторної біобезпеки й біозахисту, екологічної та генетичної безпеки, а також щодо контролю якості й безпечності продукції сільського господарства вчених України, близького і далекого зарубіжжя.

Слід зазначити, що підготовка й проведення конференції відбулись за значної підтримки Агентства зі зменшення загрози США.

Заслухавши й обговоривши доповіді, представлені на конференції, її учасники відзначили, що завдяки своїй активній науковій діяльності ННЦ «ІЕКВМ» ефективно вирішує цілу низку питань щодо боротьби й контролю емерджентних і економічно значимих хвороб сільськогосподарських тварин і птиці (у т. ч. зооантропонозів), забезпечення біологічної й продовольчої безпеки, якості та безпечності продукції тваринного походження.

Учасники форуму наголошували, що сьогодні на принципово новий рівень піднімаються завдання щодо впровадження стандартів належної лабораторної та виробничої практики, адаптації й гармонізації національних законів, підзаконних актів і стандартів до міжнародних вимог щодо контролю інфекційних хвороб різної етіології, систем оцінки якості та безпечності сільськогосподарської продукції та харчових продуктів.

Актуальним залишається поліпшення матеріально-технічного забезпечення й підвищення методологічного і методичного рівня досліджень наукових установ ветеринарного профілю, що є головним чинником при вирішенні завдань біологічної й екологічної безпеки. Відставання у цьому питанні від світового рівня створює загрозу для здоров'я людей і тварин та продовольчої і, як наслідок, національної безпеки країни в цілому.

Доповідачі відзначали значний внесок Агентства зі зменшення загрози США у технічне переоснащення наукових установ ветеринарної та гуманної медицини України, підвищення кваліфікації науковців через фінансову підтримку стажувань і раундів професійних тестувань, а також його особливу роль у підготовці й проведенні цієї міжнародної конференції.

За виступами учасників конференції з метою підвищення ефективності наукових досліджень, а також прискорення практичної реалізації досягнень науки у ветеринарній медицині було прийнято рішення конференції.

Фахівці, практики й науковці ветмедицини, які взяли участь у форумі, одностайно запропонували підтримати присудження Державної премії у галузі науки і техніки України 2015 року за науково-практичну роботу «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби», представлену ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», враховуючи загальнодержавне значення створення вітчизняної науково обґрунтованої системи боротьби з лейкозом великої рогатої худоби та вагомі успіхи в оздоровленні скотарських господарств від цього захворювання.

Учасники конференції запропонували продовжити традицію проведення регулярних спеціалізованих міжнародних конференцій з найбільш значущих проблем біобезпеки, контролю інфекційних захворювань та оцінки якості й безпечності сільськогосподарської продукції. Так, наступного року ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» планує провести міжнародний форум за напрямом «Проблеми емерджентних хвороб тварин: молекулярна епізоотологія, експрес-діагностика та біобезпека». ☺

